

מסורת הש"ס

(א) תרומות פ"ד מ"ו, (ב) חולין ג. ונ"ס א"תא המניח עובד כוכבי' בחטותו וישראל יולא ונכנס מותר], (ג) גיר' ערוך דלפסקי פירוש כל עץ שמניח בו כלי של יין וכן גירסת הרב מברטנורא], (ד) חגיגה כ: [ע"ש ותוספתא דטהרות פ"ו ה"ו], (ה) רש"א א"ל מין זמניו במשהו חוץ ממחנך דאפי' בשאינו מינו מוקמינן, (ו) [ג'ל ידים פ"ד מ"ו], (ז) [שהלות פ"א מ"ז ע"י מעלה טז: וזנה מג:], (ח) ר"ש א"ל,

גליון הש"ס

רש"י ד"ה אימרטויי וכו' בבבבבשה. ע' יצמות דף קד ע"ב תוס' ד"ה משהו:

הגהות הב"ח

(א) במשנה עובד כוכבים שהיה מעביר לישראל כנ"ל ותיבת עם נחמק: (ב) שם ונכנס למדינה: (ג) שם אפי"ם שיוצא ונכנס: (ד) גב' הפליג מהן (יותר ממיל) תח"מ וז"צ ואלאפי' ואלאפי"י והמכ"ס גורסם כדי מיל: (ה) שם אמר רבי יצחק נבפחא רישא במטהר: (ו) רש"י ד"ה ה"ג וכן וכו' דמין בשאינו מינו בששים אבל מין במינו במשהו הורץ מחמין דאפילו בשאינו מינו מוקמינן בפסחים להלכתא במשהו כנ"ל: (ז) ד"ה מאי שנא וכו' ה"א קא חזינא להו דנגעו דקטני: (ח) תוס' ד"ה איבעיא וכו' או דילמא מעט הורא שבח השקן: (ט) ד"ה סבר וכו' דתרומה נינהו מ"מ כשהא בקדשה: (י) ד"ה היכי דמי וכו' דלדרכה מדקתני סיפא ואם הודיעו שהורא מפליג אסור וכו' מדתני בחוקת המשתמר דאי כ"ל כגון שלא הודיעו וכו' שאף שלאי הודיעו: (ב) ד"ה מאי שנא וכו' דמ"מ ליחסר ולא דמי:

לעזי רש"י

משנזיי"ר [מישנזיי"ר], ארון כלים.

מוסף רש"י

אע"פ שיצא ונכנס מותר. מסתפי עובד כוכבים דלמא אמי ישראל ולא נגע (וחולין ג.). הרי שהיו חמוריו ופועליו. עמי הארץ, טעונין טהורות. כגון יין חציות של חסם והן אינן טוענין בתוכן וכלי חסם אינו מיטמא מגזב, אפילו כו' טהרותיו טהורות. ואין חוששין שמה נגע, דכיון דלא הודיען שהוא מפליג, כל שעתא סביר השתא אמי (ותיגבה ב:).

השוכר את הפועל

נפל לגו חלא מאי. מי אמרינן החומץ טעמו קשה ואין השרך מפיוג לתת בו טעם: **אימרטווי אימרעט**. לחתיכות דקות קטנות ושרך איסורו * כעדשה כטומאתו וחיישינן דלמא בזעל חתיכות שרך צהדי חומץ: **בחמשין**. כיון דחומץ טעמו קשה לא צעי שמין לצטוליה דאפילו בחמשין לא יהיצי ציה

טעמא: ה"ג וכן **כל איסור שצורה**.

בששים. וכן הלכה רווחת בישראל דמין בשאינו מינו בששים (א) (ב) חוץ ממחנך אכל מין זמניו מוקמינן בפסחים (דף ג.) הלכתא במשהו כרצ וטעמא משום דכל איסורין שצורה מין זמניו במשהו כרצ ובחמץ גזירה שאינו מינו אטו מינו: **בתנאי' אס היס בחוקת המשכמר**. מפרש בגמרא שאע"פ שהפליג ישראל מן העובד כוכבים מיל אס לא הודיעו שהוא מפליג מותר למירתת עובד כוכבים כל שעתא השתא אחי' ואס הודיעו **שמפליג** שמתרחק וחציות סתומות היו: **שיעורו כנדי שיסחוס ויספוס ויגוצ**. אס שהה כדי שיקוצ העובד כוכבים נקצ במגופת החצית ויחזור ויסתום הנקצ ותיבש הסמימה אסור:

רשב"ג אומר. אינו נאסר אלא עד שיטאח כדי שיפתח את כל מגופת החצית וא"א לנוטלה שלא תשבר כולה: **ויגוף**. ויעשה מגופה אחרת חדשה: **וסיגוצ**. ותיבש אצל לשתימת חור לא חששו משום דמינכרא. וסתום לשון שטום העין (במדבר כד) עין פתוחה דשפיר חזי: **המניח יינו בקרון או כפסיונה**. עס העובד כוכבים: **ובלן**. ישראל צקפנדריא דרך קצרה: **ונכנס למדינה ורחץ**. במרחץ מותר כיון דעובד כוכבים לא ידע דשהי מרתת ולא נגע: **דולצקי**. משנזיי"ר: **מה שעל השולחן אסור**. דמימר אמר עובד כוכבים זה ישראל זה זמנני לאכול ולשתות ונגע: **שעל הדולצקי מותר**. דאין מוכן לסעודה זו: ואס **אמר לו הוי מווג וסופה**. הואיל וחיזק את ידיו ברשות במקלפת סמכא דעתיה ונגע בזוליה: **חציות פסוחות**. שצצית אסורות: **סתומות מותרות**. עד שיטאח שיפתח ויגוף ויגוצ וסתמא כרצן שמעון מדלא קתני שיסחוס: **גב' מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא**. הא קא (א) חזו להו דנגע דקתני טעונין טהרות והני לאו חציות נינהו שיהו סתומות: **במטהר חמוריו**.

שהטבילן ומנגען טהור: **על מגע חצירו**. הפוגע בו בדרך ולא נטהר לכך: **רישא נמי**. כיון שהפליג איכא למיחש הכי: **צבא**

אוסרין במשהו כדקאמר לעיל (דף סו.) תבלין של שלשה שמות אסור ומלטרף כו': **שייער** בחצ"א בחמשין. מימה מ"ש דלעיל רואה להחמיר בו אפילו יותר מס' וק' וכאן מיקל בו וי"ל משום דקסבר דנחלא לא אשבח כ"כ כמו צשיכרא: **אידי' ואידר'** פי' צשיכרא וחלא צשימין צה"ג וצירושלמי קאמר דשרץ לא בטיל כי אס צאלף ותלמודיו עיקר דבטל בששים כשאר איסורים: **ה"יבי דמי** בחוקת המששתמר בדרתנ' הרי שהיו חמוריו כו'. דמתוקמא צבא להס דרך עקלתון וה"ג הכא כגון שיבא לו דרך עקלתון ותימה מאי צעי היכי דמי ואס מדקתני סיפא ואס הודיעו שהוא מפליג מכלל דרישא צלא הודיעו שמפליג והיינו חוקת המששתמר דידיה וי"ל דלדרכה מדקתני סיפא **הודיעו** (א) אסור משמע ליה דא"כ רישא דתני בחוקת המששתמר היינו שימור חשיב טפי מלא הודיעו שמפליג מדתני בחוקת המששתמר ואי ר"ל כגון (ב) [שלח] שהודיעו שמפליג לישתוק מלישנא דבחוקת המששתמר ומכללא דסיפא שמעינן ליה אלא ודאי צא לומר שאף לא הודיעו שמפליג יש לחוש בצבר כיון שרואהו העובד כוכבים שמתרחק ומדע דלרץ שס חוקת שימור אחר וקצעי מאי הוי ומשני דרתנא כו' כגון שיוכל לצא עליו דרך עקלתון: **בא' שנא רישא ובא' שנא סיפא**. פי' דרישא אמאי לא הוי טהורמיו טמאים כמו בקיפא וא"ת לישני ליה דרישא מיירי צלא הודיעו שהפליג ולכן שרי דרתנא אס הניחו בחוקת המששתמר מותר והיינו כשלא הודיעו שהפליג ומיזך רש"י דלא דמי למתני' דהא מיירי צטהרות כגון פירות שהוא מחזיק בידיו וגוצה צהס צכל שעה ולכן פריך דאין לחלק ומ"מ קשה דלוקמא בחציות ולא תקשי מידי דהא טהרות משמע נמי בחציות ועוד קשה דאי מיירי כמו שפירש הקונטרס א"כ לא הוה ליה לנימפרך מרישא לסיפא אלא הוה ליה לנימפרך מרישא מיניה וציה צהדיא מ"ט דרישא טהרותיו טהורות כיון שהוא מחזיק בו וגוצה צהס כדפ"ה לכ"ג לר"י דלעולם מיירי בחציות מיהו צפתוחות שקל ליגע צהן לכך לא מצי לשנויי צלא הודיעו שהפליג (ב) מ"מ ליחסר ולא דמי למתני' דשרי גבי יין צלא הודיעו שהפליג דמתני' מיירי בחציות סתומות וא"ת אכתי לוקמא צסתומות כמו מתני' ולא תקשה רישא לסיפא וי"ל דעל כרחך לא מיתוקמא צרייתא צסתומות מדקתני כיון שנתעלמו ממנו טהרותיו טמאות ואי צסתומות הא צעינן כדי שיסחוס ויסתום ויגוצ אף צהודעה שהפליג דקתני צמתניתין:

דאף צשאר שרצים פגס מותר אי משום דאשצוחי קמשצח וא"ת וליפשוט ליה טעמיה דרצ מההיא דפ"ק דחולין (דף ס: וסס ד"ה השוחט) השוחט צכסין של עוצדי כוכבים רצ אמר קולף ושמולא אמר מדיח ואע"ג דסתם כלי עוצדי כוכבים אינם צני יומן דהשתא הוי לפגס וי"ל דהתם מיירי צידוע שנשתמשו בו ציום א"י התם טעמא משום שמוניות דאיסור הנדצק צדופני הססין שהוא צעין והוי לשצח גס כשאינו צן יומו וא"ת מאי קאמר הכא לא ידענא אי אשצוחי משצח ליטעמיה קפילא ארמאה וי"ל דשמא עכצרא צשיכרא מחזק את השכר ומחמלו והשמא כשנחמזק השכר אין ידוע אס מחמת השכר עצמו וקו"ל כצבא דאמר נותן טעס לפגס מותר אף צשרצים ונפקא מינה דכשאינו צת יומו ויולא צו מותר אף צשרצים: **איבעיא** דהו נפצ' לגו חלא כו'. וא"ת מ"ס משאר איסורין כמו צשיכרא וי"ל משום דחלא חזק מאד ואגב חורפיה נותן טעס לשצח כמו גבי חילמית או דלמא מעט (ח) השרך נגד המשקה וא"כ אין לנו לאסור כל כך ולכן היה שואל מה יהיה ממנו: **ההוא** אימרטוטי אימרטט. יש לתמוה עכשיו היזק אנו אובלים דצש צצורים והלא רגלי הדצורים מעורצים דצצש ואף על גב דהוי פגס מ"מ השרך עצמו דאיפגס מיתסר לכ"ע לכי"ת לר"ת דודאי רגלי הדצורים כיון דעצמות צעלמא נינהו מותרים דהא העצמות טהורים דתנן צצמ' (א) (טהרות פ"א) עצמות החמור טהרות ורגלי הדצורים עצמות החמור והא דאמר' (ב) אצרים אין להס שיעור אפילו פחות מכית מן המת ופחות מכעדשה מן השרך היינו לענין טומאה וכגון דאיכא צשר עלויה הא לאו הכי טהורין ולענין אכילה שפיר דמי: **סבר' לשעורי בק"א אמר לא** גרע מתרומה כו'.

תימה נהי דתרומה נינהו (ב) כשהוא צקדרה בצבר לא צטלה צס' כדאמר פרק גיד הנשה (חולין דף טז.) קדירה צצשל צה תרומה לא יצשל צה חולין ואס צצל צצניט וי"ל דס"ל כיון שטעמו חזק צצכר יש לדמותו לתרומה לדצר יצש וא"ת אמאי לא צטיל צאחד ומאחיס כמו ערלה וכלאי הכרס וי"ל דשאי התם משום דהוו איסור הנאה לכן לא ילפינן מיניה שריס דשרו דהנאה אכל תרומה שרי צהנאה: **בתבצ"ין ופצפצ"ין דצא** במי"א מעמייהו. לא צס' ולא צק' שהרי מעט תבלין נותן טעס בקדרה גדולה אכל אין לומר דלא צטיל כלל דהא צהדי נותן טעס חצבינן ליה ולא צהדי להחמיר בו אפילו יותר מס' וק' ומלטרף כו': **שייער** בחצ"א בחמשין. מימה מ"ש דלעיל רואה צשימין צה"ג וצירושלמי קאמר דשרץ לא בטיל כי אס צאלף ותלמודיו עיקר דבטל בששים כשאר איסורים: **ה"יבי דמי** בחוקת המששתמר מדקתני סיפא ואס הודיעו שהוא מפליג מכלל דרישא צלא הודיעו שמפליג והיינו חוקת המששתמר דידיה וי"ל דלדרכה מדקתני סיפא **הודיעו** (א) אסור משמע ליה דא"כ רישא דתני בחוקת המששתמר היינו שימור חשיב טפי מלא הודיעו שמפליג מדתני בחוקת המששתמר ואי ר"ל כגון (ב) [שלח] שהודיעו שמפליג לישתוק מלישנא דבחוקת המששתמר ומכללא דסיפא שמעינן ליה אלא ודאי צא לומר שאף לא הודיעו שמפליג יש לחוש בצבר כיון שרואהו העובד כוכבים שמתרחק ומדע דלרץ שס חוקת שימור אחר וקצעי מאי הוי ומשני דרתנא כו' כגון שיוכל לצא עליו דרך עקלתון: **בא' שנא רישא ובא' שנא סיפא**. פי' דרישא אמאי לא הוי טהורמיו טמאים כמו בקיפא וא"ת לישני ליה דרישא מיירי צלא הודיעו שהפליג ולכן שרי דרתנא אס הניחו בחוקת המששתמר מותר והיינו כשלא הודיעו שהפליג ומיזך רש"י דלא דמי למתני' דהא מיירי צטהרות כגון פירות שהוא מחזיק בידיו וגוצה צהס צכל שעה ולכן פריך דאין לחלק ומ"מ קשה דלוקמא בחציות ולא תקשי מידי דהא טהרות משמע נמי בחציות ועוד קשה דאי מיירי כמו שפירש הקונטרס א"כ לא הוה ליה לנימפרך מרישא לסיפא אלא הוה ליה לנימפרך מרישא מיניה וציה צהדיא מ"ט דרישא טהרותיו טהורות כיון שהוא מחזיק בו וגוצה צהס כדפ"ה לכ"ג לר"י דלעולם מיירי בחציות מיהו צפתוחות שקל ליגע צהן לכך לא מצי לשנויי צלא הודיעו שהפליג (ב) מ"מ ליחסר ולא דמי למתני' דשרי גבי יין צלא הודיעו שהפליג דמתני' מיירי בחציות סתומות וא"ת אכתי לוקמא צסתומות כמו מתני' ולא תקשה רישא לסיפא וי"ל דעל כרחך לא מיתוקמא צרייתא צסתומות מדקתני כיון שנתעלמו ממנו טהרותיו טמאות ואי צסתומות הא צעינן כדי שיסחוס ויסתום ויגוצ אף צהודעה שהפליג דקתני צמתניתין:

סמ.

א [מתי' פ"ג מהל' תרומות הל' א]:

עב ב מתי' פט"ו מהל' מאכלות אסורות הלכה לא סמג לאזין קמא תוש"ע י"ד סי' קד סעיף א:

עג ג מתי' שם הל' ו סמג שם תוש"ע י"ד סי' נח סעיף א:

עד ד ה ו ז מתי' שם פ"ב הלכה טז ח סמג לאזין רמח תוש"ע י"ד סי' קכט ס"א:

עה ח ט מתי' שם הלכה יח תוש"ע שם סעי' ז:

עז י מתי' פ"ג מהל' משכב ומנוש הלכה ה וע"ש צכ"מ:

	עין משפט נר מצוה
	